

2017-03-31

Dnr: 511-6140-16
Dossienr: 0300-02-034

Natura 2000-områdets namn och områdeskod
Florarna, SE0210023

Områdestyp och skyddsstatus

SAC (Särskilt bevarandeområde enligt EU:s art- och habitatdirektiv) och SPA (enligt EU:s fågeldirektiv)

Hela området är skyddat inom naturreservatet Florarna.

Regeringen godkände utpekande av området i januari 1998.

Tidigare bevarandeplan fastställdes av Länsstyrelsen i mars 2009.

Denna bevarandeplan fastställdes av Länsstyrelsen den 31 mars 2017.

Områdets storlek

5 138,3 ha

Ingående naturtyper enligt art- och habitatdirektivet

Kod	Namn	Areal
3160	Myrsjöar	150,2 ha
3260	Mindre vattendrag	14,3 ha (ej regeringsanmält)
6270	* Silikatgräsmarker	4,6 ha
7110	* Högmossar	225,7 ha
7140	Öppna mossar och kärr	582,3 ha
7230	Rikkärr	559,4 ha
9010	* Taiga	564,8 ha
9050	Näringsrik granskog	32,3 ha (ej regeringsanmält)
9070	Trädklädd betesmark	0,7 ha (ej regeringsanmält)
9080	* Lövsumpskog	80,3 ha
91D0	* Skogbevuxen myr	290,2 ha

*) Bevarandet av naturtypen har hög prioritet inom EU.

Naturtypernas utbredning visas på karta, bilaga 1.

Ingående arter enligt art- och habitatdirektivets bilaga 2

- 1013 Kalkkärrsgrynsnäcka (*Vertigo geyeri*)
- 1042 Citronfläckad kärrtrollsända (*Leucorrhinia pectoralis*) (ej regeringsanmält)
- 1081 Bredkantad dykare (*Dytiscus latissimus*) (ej regeringsanmält)
- 1082 Bred paljettdykare (*Graphoderus bilineatus*) (ej regeringsanmält)

2017-03-31

Dnr: 511-6140-16
Dossienr: 0300-02-034

- 1355 Utter (*Lutra lutra*)
- 1361 Lodjur (*Lynx lynx*)
- 1386 Grön sköldmossa (*Buxbaumia viridis*) (ej regeringsanmält)
- 1393 Käppkrokmossa (*Hamatocaulis vernicosus*) (ej regeringsanmält)
- 1902 Guckusko (*Cypripedium calceolus*) (ej regeringsanmält)
- 1903 Gulyxne (*Liparis loeselii*) (ej regeringsanmält)
- 1984 Platt spretmossa (*Herzogiella turfacea*) (ej regeringsanmält)

Ingående arter enligt fågeldirektivets bilaga 1

- A002 Storlom (*Gavia arctica*)
- A072 Bivråk (*Pernis apivorus*)
- A081 Brun kärrhök (*Circus aeruginosus*)
- A091 Kungsörn (*Aquila chrysaetos*)
- A094 Fiskgjuse (*Pandion haliaetus*)
- A104 Järpe (*Bonasa bonasia*)
- A108 Tjäder (*Tetrao urogallus*)
- A127 Trana (*Grus grus*)
- A140 Ljungpipare (*Pluvialis apricaria*) (ej regeringsanmält)
- A166 Grönbena (*Tringa glareola*)
- A217 Sparvuggla (*Glaucidium passerinum*)
- A220 Slaguggla (*Strix uralensis*)
- A223 Pärluggla (*Aegolius funereus*)
- A234 Gråspett (*Picus canus*)
- A236 Spillkråka (*Dryocopus martius*)
- A241 Tretåig hackspett (*Picoides tridactylus*)
- A246 Trädlärka (*Lullula arborea*) (ej regeringsanmält)
- A320 Mindre flugsnappare (*Ficedula parva*)
- A338 Törnskata (*Lanius collurio*) (ej regeringsanmält)
- A409 Orre (*Tetrao tetrix*)

Ägarförhållanden

Staten och privata.

Kommun

Tierp och Östhammar.

2017-03-31

Dnr: 511-6140-16
Dossienr: 0300-02-034

Översiktlig beskrivning av området

Florarna är beläget i Tierps och Östhammars kommuner, ungefär en mil norr om Österbybruk. Det är efter Färnebofjärden länets största Natura 2000-område. Florarna, som är Upplands största sammanhängande myrområde, har bildats kring några av Forsmarksåns källsjöar. Området utgörs av en flikig mosaik av myrar, sjöar, sumpskogar och fastmarksskogar. Myren och myrsjöarna har under lång tid varit påverkade av dränering och reglering. Redan i slutet av 1600-talet grävdes Fälarån, som i huvudsak består av en kanal mellan sjön Fälaren och Finnsjön. Innan dess hade ån sitt naturliga lopp troligen genom den centrala delen av Florarna. Vid Femstenaröret söder om Hillebolamossen och vid Gammelån, längre söderut, finns fortfarande slingrande, små vattendrag som kan vara rester av den gamla ån. Kring Risön och Vika finns även hävdade kulturmarker. Genom sin storlek och relativa orördhet är området unikt i Uppland. Antalet ovanliga och rödlistade arter knutna till naturskog och ostörda myrar är stort.

Området har också mycket stort värde för friluftslivet. Allmänheten har tillgång till övernattningsstugor och flera vindskydd. Upplandsleden och andra stigar finns uppmärskade i området. Området, som i sin helhet är ett naturreservat, är indelat i en inre och en yttre zon. Inom den inre zonen är skogsbruk förbjudet. Inom den yttre zonen är skogsbruk tillåtet men markavvattningsföretag är förbjudna. Ett nytt beslut om att ombilda reservatet med nya föreskrifter håller på att utarbetas. De nya föreskrifterna föreslås förbjuda skogsbruk i hela området.

Bevarandesyfte

Bevarandesyftet med Natura 2000-området Florarna är att bevara eller återställa gynnsamt tillstånd för de prioriterade bevarandevärden som anges nedan. Även prioriterade bevarandeåtgärder anges nedan.

Länsstyrelserna ska enligt 17 § förordningen (1998:1252) om områdesskydd enligt miljöbalken m.m. ta fram bevarandesyften för alla Natura 2000-områden.

Bevarandesyftet används tillsammans med beskrivningarna av områdets livsmiljöer och arter vid tillståndsprövningar som rör området, enligt 7 kap 28a – 29 §§ miljöbalken.

Bevarandesyftet ger även vägledning om hur myndigheterna behöver arbeta för att prioritera Natura 2000-områden i det fortsatta skyddsarbetet enligt 7 kap. 27 § miljöbalken och 16 § förordningen (1998:1252) om områdesskydd enligt miljöbalken m.m.

Prioriterade bevarandevärden:

- Naturtyperna myrsjöar, mindre vattendrag, högmossar, öppna mossar och kärr, rikkärr, taiga, näringsrik granskog och skogbevuxen myr.
- Arterna kalkkärrsgrynsnäcka, lodjur, grön sköldmossa, käppkrokmossa, guckusko, gulyxne, platt spretmossa.

2017-03-31

Dnr: 511-6140-16
Dossienr: 0300-02-034

- Fågelarterna kungsörn, fiskgjuse, järpe, tjäder, lungpipare, grönbena, sparvuggla, slaguggla, pärluggla, gråspett, spillkråka, tretåig hackspett, mindre flugsnappare och orre.

Motivering:

Ett för södra Sverige mycket stort komplex av skog och nästan opåverkade våtmarker.

Prioriterade bevarandeåtgärder:

- Göra om beslut och skötselplan för naturreservatet så att möjlighet finns för hydrologisk restaurering samt att skogsbruk är otillåtet i hela natura2000-området.
- Naturvårdsbränning i utvecklingsmark mot taiga.
- Røjning eller avverkning i rikkärr.
- Återupptagen slåtter av rikkärr.
- Restaurering av äldre, nu granbevuxna, slåtterängar vid Risön och Västergärde.
- Stängsling av skogsbete vid Risön.
- Fortsatt eller återupptaget bete i silikatgräsmark och trädklädd betesmark samt i skogsbete väster om Risön.
- Avverkning eller ringbarkning av barrträd för att gynna lövträd i utvecklingsmark mot skogliga naturtyper samt lövrik taiga.
- Förstärka naturvärden knutna till hydrologisk variation genom anläggning av grunddämmen samt igenläggning av diken.
- Återskapa eller delvis återskapa det troligen ursprungliga vattenflödet från Fälarån, förbi Hillebolamossen och ned till Gammelån.

Beskrivning av naturtyper och arter

3160 – Myrsjöar (150,2 ha)

Naturtypen består av naturliga sjöar och småvatten med relativt näringsfattigt vatten som är brunfärgat av torv eller humusämnen, och har ett naturligt lågt pH (3-6).

Vegetationen är gles och ofta bestående av flytbladsväxter och akvatiska mossor.

Sjöarna är omgivna av myrmarker och kantas ofta av gungflyn.

Flera sjöar av denna naturtyp förekommer i Florarna varav den klart största är Vikasjön i öster. Hela sjösystemet var under tiden då Forsmarks bruk och Lövstabruk drevs under 1600-1880-talet, starkt reglerat. Efter det att regleringarna upphörde i de flesta av sjöarna har de dock utvecklats till i det närmaste naturliga system.

Våröversvämningen är emellertid inte naturlig då den grävda kanalen Fälarån leder bort vattnet som tidigare sannolikt rann genom den centrala delen av Florarna. Stora och Lilla Agnsjön är också fortfarande påverkade av dämmen som blev till för att avvattna dem mot Forsmarksån i norr istället för dess naturliga avrinning mot Fyrisån i söder. Sjön Fälaren, som ligger strax utanför Naturaområdet, har ett av

2017-03-31

Dnr: 511-6140-16
Dossienr: 0300-02-034

länets starkaste flodkraftbestånd och det är troligt att flodkraftor även finns i de angränsande och med Fälaren sammanhängande sjöarna Stora Agnsjön och Vikasjön.

Myrsjöar är känsliga för företag som ger förändringar i hydrologin, exempelvis dikning och skogsbruk i närliggande områden. Även övergödning är ett hot då tillförsel av näringsämnen orsakar vegetationsförändringar och leder till igenväxning. Införsel av främmande arter kan leda till förändrade konkurrensförhållanden.

3260 – Mindre vattendrag (14,3 ha)

Naturtypen i området utgörs av vattendrag som knyter samman sjöar längst upp i Forsmarksåns vattensystem. Enligt definitionen har vattendrag av denna typ en vegetation med inslag av flytbladsväxter, undervattensväxter och/eller akvatiska mossor. En viktig förutsättning för naturtypen är oreglerad vattenföring samt fria vandringsvägar. Även naturliga omgivningar med strandskog/svämskog och våtmarker är betydelsefulla för naturtypen. Strandskogen behövs för beskuggning av strandnära partier och för tillgången på substrat i form av nedfallande material, stambaser, socklar och död ved i eller i anslutning till vattendraget.

Nuvarande eller ökad vattenreglering är ett stort hot mot naturtypen. Artsammansättningen i vattendraget ska vara naturlig; främmande arter eller fiskstammar får inte förekomma. Försämrade vattenkvalitet genom till exempel spridning eller utsläpp av försurande ämnen, närsalter, miljögifter och grumlande ämnen skadar naturtypen, liksom skogsbruk, hydrologisk påverkan samt exploatering i omgivande strandområden.

6270 – *Silikatgräsmarker (4,6 ha)

Artrika gräsmarker på torra–friska, silikatrika jordar. Naturtypen har utvecklats genom lång hävdkontinuitet, men kan vara stadd i igenväxning. Krontäckning av träd och buskar som vuxit upp i en hävdpräglad miljö är ofta ganska hög men överstiger inte 30 %. Silikatgräsmarker är den vanligaste betesmarkstypen i Sverige och har vanligen en örtrik markvegetation. Vegetationens sammansättning är präglad av en förekomst av hävdgynnade arter men varierar beroende på underlag och geografisk belägenhet. Örtrikedomen gör dem viktiga för många insekter, inte minst fjärilar och bin.

I Florarna representeras naturtypen av betesmarker både vid Risön i NÖ och Vika i SÖ. Båda områdena består delvis av gamla åkrar som ej kan klassas som Natura-naturtyper, men delar av områdena är naturbetesmark med en hävdgynnad flora. Fältgentiana är känd från Risön.

Hot mot naturtypen utgörs främst av hävd som upphör under långa perioder samt gödningspåverkan som riskerar att helt förändra den typiska artsammansättningen. Andra hot är olämplig skötsel, till exempel alltför kraftig röjning av buskar och träd samt överbetning.

2017-03-31

Dnr: 511-6140-16
Dossienr: 0300-02-034

7110 – *Högmossar (225,7 ha)

Naturtypen omfattar tydligt välvda mossar som har höjt sig över omgivningen och utvecklat ett öppet eller trädklätt mosseplan. Krontäckningen är normalt <30%, men högmossar/partier med högre krontäckning (<100%) förekommer. I naturtypen inkluderas mosseplanet samt omgivande laggkärr och randskog. Mindre vattendrag och sjöar kan förekomma. Mosseplanet är en ombrotrof miljö, vilket innebär att vattenförsörjningen endast sker genom direkt nederbörd. Därmed blir näringshalten och pH-värdet mycket låga, vilket gör miljön artfattig. Naturtypen har en flerårig vegetation som ofta domineras av ris och vitmossor.

Flera högmossar finns spridda i den centrala och norra delen av området.

Högmossarna är känsliga för verksamheter som stör hydrologin exempelvis dikning, och tunga maskiner får inte framföras då de medför markskador. Näringstillförsel från närliggande jordbruk eller från skogsavverkningar i intilliggande områden orsakar förändringar i florin i den annars näringsfattiga naturtypen, vilket leder till igenväxning.

7140 – Öppna mossar och kärr (582,3 ha)

Mossar eller fattiga till intermediära kärr som är öppna eller mycket glest trädbevuxna. Vitmossor dominerar i bottenskiktet. I Florarna finns stora arealer näringsfattiga kärr mindre mossar över hela området.

Naturtypens hydrologi och hydrokemi får inte påverkas negativt, till exempel genom dikning, inom eller utanför Natura-området. Naturtypen är även känslig för onaturliga vattenståndsfuktuationer beroende på regleringar, vilka kan leda till igenväxning av de öppna ytorna. Torvbrytning och andra företag som orsakar markskador får inte ske. Genom till exempel spridning eller utsläpp av gödningsämnen, försurande ämnen, närsalter, miljögifter och grumlande ämnen skadas naturtypen, liksom av skogsbruk samt exploatering i eller utanför området. Igenväxning är också ett hot.

7230 – Rikkärr (559,4 ha)

Myrar och kalkrika källmiljöer där ständig tillförsel av baskatjonrikt vatten från omgivningen sker. Detta medför att pH-värdet i myren vanligen är 6 eller högre. Rikkärr är i näringsfattiga till måttligt näringsrika eftersom kalcium komplexbinder fosfat. I Florarnas våtmarker finns stora arealen av både öppna och trädbevuxna rikkärr. De flesta av dessa kärr har formats av tidigare våröversvämningar och högre vattenstånd samt myrslåtter, men är idag under igenväxning.

Rikkärr är ofta störningsgynnade eller beroende av hävd och särskilt i södra Sverige har slåtter och betesdrift påverkat vegetationens sammansättning. Igenväxning och förändringar i trädskiktet kring kärret är därmed ogynnsamt. Rikkärr är även känsliga för förändringar i hydrologin och hydrokemin varför dämning eller

2017-03-31

Dnr: 511-6140-16
Dossienr: 0300-02-034

avvattningsföretag såsom dikningar inte får förekomma i eller i anslutning till kärren. Spridning av exempelvis aska och gödningsämnen i och kring naturtypen ger drastiska förändringar på vegetationens artsammansättning.

9010 – *Taiga (564,8 ha)

Skogar med naturlig åldersvariation, artsammansättning, strukturer och ekologisk funktion. Naturtypen förekommer på torr-blöt, näringsfattig-näringsrik mark och den innefattar ett flertal undertyper. I naturtypen finns gott om gamla och döda träd, vilket är värdefullt för många arter av svampar, mossor, lavar och insekter.

Områdets taiga utgörs främst av grandominerad barrblandskog och tallskog men områden med mer renodlad triviallövskog finns. Äldre tallskog finns i området främst på små myrholmar medan granblandskog är mer utbredd på fastmark över hela området. Den sällsynta svampen bombmurkla som omfattas av ett eget åtgärdsprogram är funnen i naturtypen i området. I partier med grandominerad taiga finns den tretåiga hackspetten. Arten inventerades år 2003 och då fanns 4 par i Florarna.

Naturtypen är känslig för produktionsinriktat skogsbruk vilket skulle medföra att värdefulla funktioner och strukturer försvinner. Exempel på skadliga ingrepp är avverkning (naturvårdsgallring/plockhuggning kan dock behövas), röjning av buskskikt, framförande av motordrivna fordon, markberedning, gödsling och plantering. Avvattning som ändrar hydrologin och hydrogeologin i området ger försämrade förutsättningar för naturtypen och dess typiska arter. Exploatering, tåktverksamhet och vägbyggnation leder till habitatförstörelse och fragmentering. Frånvaro av lövträd och död ved i olika solexponeringsgrad missgynnar många av naturtypens arter.

9050 – Näringsrik granskog (32,3 ha)

Näringsrik granskog har ett bottenskikt som domineras av kranshakmossa och exempelvis blåsippa, harsyra, sårläka och skogsviol i fältskiktet. Här växer också marksvampar som fyrflikig jordstjärna, några ovanliga spindlingar, lilafotad fingersvamp och violgubbe. Gran är det vanligaste trädslaget men tall, asp, björk och sälg förekommer spritt.

I Florarna finns mindre partier av äldre granskog med kalkpåverkad örtrik vegetation. I dessa bestånd finns även lokaler för ett par sällsynta marksvampar typiska för naturtypen, t.ex. violgubbe, dofttaggsvamp och gul taggsvamp.

Naturtypen är känslig för produktionsinriktat skogsbruk vilket skulle medföra att värdefulla funktioner och strukturer försvinner. Exempel på skadliga ingrepp är avverkning (naturvårdsgallring/plockhuggning kan dock behövas), röjning av buskskikt, framförande av motordrivna fordon, markberedning, gödsling och plantering. Avvattningsföretag som ändrar hydrologin och hydrogeologin i området ger försämrade förutsättningar för naturtypen och dess typiska arter. Exploatering,

2017-03-31

Dnr: 511-6140-16
Dossienr: 0300-02-034

täktverksamhet och vägbyggnation leder till habitatförstörelse och fragmentering. Frånvaro av lövträd och död ved i olika solexponeringsgrad missgynnar många av naturtypens arter.

9070 – Trädklädd betesmark (0,7 ha)

Naturtypen förekommer på fastmark och är torr-blöt och näringsfattig-näringsrik. Träd- och buskskiktets krontäckningsgrad är 30-100% och utgörs av inhemska trädslag. Naturtypen inkluderar betade trädklädda hagmarker och betad skog. I hagmarkerna dominerar lövträd, ofta ek och björk men även lind, ask och i vissa fall tall förekommer. I den betade skogen dominerar oftast barrträd och björk. Trädklädda betesmarker med grova solbelysta lövträd är särskilt värdefulla eftersom träden i regel är artrika för fler organismgrupper. I de fall betad skog finns på kalkmark har den ofta en rik marksvampflora som är hävdgynnad. Antalet rödlistade arter som är knutna till naturtypen är högt. Finns det gott om död ved kan även ett stort antal rödlistade arter knutna till sådana substrat finnas i naturtypen. I Florarna finns naturtypen i form av trädklädda delar av beteshagarna vid Risön och Vika.

Utebliven skötsel av den hävdade marken, som leder till igenväxning och utarmning av den hävdgynnade och ljuskrävande floran och faunan, är ett direkt hot mot naturtypen. Detta gäller även olämplig skötsel, till exempel alltför kraftig röjning av buskar och träd samt överbetning. Tilläggsutfodring av betesdjur och gödsling (annat än från betande djur) skadar naturtypen, liksom spridning eller utsläpp av försurande ämnen, närsalter och miljögifter. Skogsbruksåtgärder (annat än i naturvårdssyfte), skogsplantering i hagmarker, hydrologisk påverkan samt exploatering påverkar naturtypen negativt.

9080 – *Lövsumpskog (80,3 ha)

Naturtypen förekommer på näringsrik mark som är fuktig-blöt. Det finns en påverkan från högt grundvatten och översvämning sker normalt årligen. Naturtypen finns på mineraljord, tunna torvtäcken och i vissa fall även på torvmark av löv-kärrstov/vasstov. Trädskiktets krontäckningsgrad är normalt 50-100%, och ask/triviallöv (var för sig eller tillsammans) utgör minst 50 % av grundytan. I södra och mellersta delarna av landet utgörs trädskiktet ofta av klibbal och ibland ask. Videarter kan förekomma i både träd- och buskskikt. Gran är ett vanligt inslag i naturtypen. I sitt mest utvecklade stadium kännetecknas naturtypen av ett stort inslag av gamla träd och död ved. Som ett resultat av tidigare markanvändning, naturliga störningar eller andra åtgärder kan skogen befinna sig i ett yngre successionsstadium med stort inslag av yngre träd. Lövsumpskogar med lång kontinuitet präglas av naturlig dynamik, med naturliga störningar.

I Florarna finns naturtypen spridd i våtmarksområdena. Åtminstone en del av naturtypen i området har historiskt sett varit öppna kärr som kan ha nyttjats för slåtter men nu växt igen.

2017-03-31

Dnr: 511-6140-16
Dossienr: 0300-02-034

Naturtypen är mycket känslig för störningar i hydrologin varför dikningar (även skyddsdikning) i och kring området skulle kunna skada värdena. Produktionsinriktade avverkningar i området har direkt skadlig effekt. Däremot kan en naturvårdsgallring och borttagande av gran vara positivt eftersom granen ibland konkurrerar ut lövträden på sikt. Tunga maskiner får ej framföras eftersom det ger körskador och störningar i hydrologin. Lövsumpskogar är även känsliga för avverkningar i angränsande marker eftersom luftfuktighet påverkas negativt av detta.

91D0 – *Skogsbevuxen myr (290,2 ha)

Myrar (mer än 30 cm djupt torvtäcke) som är bevuxna med barr-, bland- eller lövskog. Samtliga tallmossar räknas till denna typ. Kantzonen mellan trädklädd och öppen myr är ofta betydelsefull för insekter som kräver båda miljöerna. I Florarna finns tallmossar spridda i hela området.

Skogsbevuxna myrar är känsliga för förändringar i hydrologin och hydrokemin varför dämning (annat än i naturvårdsändamål) eller avvattningsföretag såsom dikningar och torvbrytning inte får förekomma i eller i anslutning till myren om de skadar naturvärdena. Naturlig dynamik måste få råda med bl.a. stormfällningar och översvämningar vilket ger upphov till viktiga strukturer såsom död ved och gamla träd. Skogsbruksåtgärder kan också skada värdena och får inte förekomma. Spridning av till exempel aska och gödningsämnen i och kring naturtypen ger stora förändringar på vegetationens artsammansättning.

Utvecklingsmark

Över 2600 ha av Florarna är i dagsläget inte klassat som naturtyp och en del av denna mark är unga skogar som påverkats av rationellt skogsbruk genom att den kalavverkats och sedan planterats med framför allt gran. I den s.k. inre zonen har dessa bestånd stått orörda åtminstone sedan reservatsbildningen 1976, medan hyggen och planteringar i den ”yttre zonen” ofta är av yngre datum. Genom fri utveckling eller naturvårdsbränning, främst i den inre zonen, ska dessa bestånd på sikt kunna utvecklas mot de skogliga naturtyperna taiga och näringsrik granskog. I den yttre zon, där den skogliga utvecklingsmarken ofta är yngre, är restaureringsåtgärder såsom röjning/huggning lämpliga för att skapa mer naturliga bestånd med större andel lövträd.

En annan stor del av områdets areal av icke-naturtyp består av tidigare öppna våtmarker som nu har vuxit igen till täta ungskogar av främst björk. Dessa områden kan eventuellt ses som utvecklingsmark mot naturtypen lövsumpskog.

Arter enligt art och habitatdirektivets bilaga 2

1013 – Kalkkärrsgrynsnäcka (*Vertigo geyeri*)

Kalkkärrsgrynsnäcka är en liten snäcka (skalet är 1,7–1,9 mm högt) som huvudsakligen förekommer i öppna rikkärr. Arten är fuktighetsberoende och hittas

2017-03-31

Dnr: 511-6140-16
Dossienr: 0300-02-034

främst i mossrika ständigt fuktiga partier, gärna där det växer axag eller näbbstarr. I Florarna är arten funnen på tre lokaler vilka samtliga utgörs av rikkärr.

Åtgärder som påverkar hydrologin är ett hot mot arten, liksom igenväxning av de öppna kärrmiljöerna.

1042 – Citronfläckad kärrtrolslända (*Leucorrhinia pectoralis*)

Citronfläckad kärrtrolslända lever i vegetationsrika dammar, myrgölar, mindre sjöar och i deltaområden, samt i tätt bevuxna vikar av större sjöar. I södra Sverige kan arten lokalt vara tämligen allmän i igenväxande torvgravar. Förekomst av öppna vattenytor är nödvändigt under äggläggningen. Frånvaro av fisk är gynnsamt. Larven förekommer i strandnära vatten där den lever som rovdjur på vatteninsekter och kräftdjur. I Florarna är arten påträffad i öppna kärrpartier vid Vikasjöns östra strand.

Det största hotet mot arten är ökad beskuggning av småvatten på grund av forskogning. Arten är starkt gynnad av solöppna miljöer. Andra hot är exploateringar som påverkar livsmiljöns hydrologi samt övergödning som leder till att vegetationen blir så tät att ingen vattenspegel återstår.

1081 – Bredkantad dykare (*Dytiscus latissimus*)

Är ofta knuten till större vatten som sjöar med en tät strandvegetation och stora vegetationsfria partier. Den kan även förekomma i djupare dammar och, som här, i myrgölar. Arten tycks vara utbredd i hela landet och är förmodligen endast lokalt hotad. I Florarna är den påträffad i Vikasjön.

Lokala populationer kan hotas av övergödning, igenfyllning av vattensamlingar samt dränering/vattenuttag. Försurning som leder till att artens födobas slås ut i många sjöar och mindre vatten är också ett hot mot lokala populationer.

1082 – Bred paljettdykare (*Graphoderus bilineatus*)

Bred paljettdykare förekommer i sjöar och dammar. Sjöarna är i regel näringsfattiga klarvattensjöar med en tät strandvegetation, men det måste även finnas helt öppna vattenytor. I Florarna är den påträffad i Vikasjön.

Arten är känslig för förändring av dess livsmiljö, som övergödning, försurning, igenfyllning eller dränering.

1355 – Utter (*Lutra lutra*)

Utter lever invid vatten som erbjuder riklig tillgång på lättillgänglig föda året runt och som har tillgång till landområden där den kan vila ostört, föda upp ungar etc. Arten är vintertid beroende av strömmande vatten som ger möjlighet till näringsfångst om sjöarna blir islagda.

Utterns föda består mestadels av fisk som t.ex. lake, simpor och karpfiskar, men även groddjur, kräftor, större insekter, fåglar och mindre däggdjur kan ingå i dieten.

2017-03-31

Dnr: 511-6140-16
Dossienr: 0300-02-034

Potentiella hot mot arten är ökad belastning av miljögifter, biltrafik, utökad reglering av vattendrag, drunkning orsakad av fasta fiskeredskap samt störningar från det rörliga friluftslivet.

1361 – Lodjur (*Lynx lynx*)

Lodjuret är framförallt ett skogslevande djur som främst livnär sig på rådjur, men kan klara sig på småvilt såsom harar och skogshöns. En hona med ungar dödar cirka sex rådjur per månad, medan en hanne dödar cirka fem och en ensam hona cirka tre. Lodjurets hemområde sträcker sig mellan tre och tio kvadratmil, men djuren återkommer tämligen regelbundet till vissa speciella platser. De föredrar kuperade och ostörda marker där de lättare kan finna skydd. Utanför familjegrupperna vandrar djuren i allmänhet ensamma. Parningstiden infaller i början av mars och dräktighetstiden är omkring 65 dygn varefter en till fyra ungar föds som sedan följer modern upp till ett år. Florarna är med sin stora areal skogsmark och orörda myrområden ett viktigt område för arten ur ett regionalt perspektiv.

Det största hotet mot lodjuren är jakt där det idag förekommer en viss illegal avskjutning. En del djur avlider också till följd av rävskaab, kattpest och vid påkörningsolyckor längs vägar. Även habitatfragmentering är ett stort hot, då det leder till små, isolerade populationer.

1386 – Grön sköldmossa (*Buxbaumia viridis*)

Grön sköldmossa förekommer i olika typer av frisk till fuktig barrskog och blandskog. Arten växer på multnande stammar och stubbar, främst på granved, men även på tall och asp. Substratet är riktigt murken och mjuk ved, som ju är relativt kortlivad, varför det är viktigt att ha kontinuerlig tillgång till detta. I Florarna är arten funnen på åtminstone ett tiotal lokaler i äldre granskog.

Arten är känslig för skogsavverkning samt brist på lämpligt habitat, det vill säga grov, död och murken ved med tät markkontakt för fuktighetens skull.

1393 – Käppkrokmossa (*Hamatocaulis vernicosus*)

Käppkrokmossa växer i mineralrika kärr, gärna i anslutning till källor. Miljöerna är i regel mineralrika, men inte nödvändigtvis kalkrika. I östra Svealand hittar man den ofta i blöta rikkärr utan källpåverkan, vilka ofta har ett glest trädskikt. Sporkapslar är sällsynt förekommande. Käppkrokmossa har hittats i ett kärr i den SÖ delen av Florarna.

Åtgärder som påverkar hydrologin är ett hot mot arten, liksom igenväxning av de öppna kärrmiljöerna.

1902 – Guckusko (*Cypripedium calceolus*)

Guckusko blommar i juni-juli med mycket stora blommor som vanligen sitter ensamma i toppen av stjälken. Guckusko pollineras av små bin som lockas av blommans doft. En guckuskoplanta utvecklas långsamt och det kan ta över tio år

2017-03-31

Dnr: 511-6140-16
Dossienr: 0300-02-034

innan den går i blom. Arten förekommer särskilt i mindre gläntor i fuktig, örtrik blandskog. Arten gynnas av kalkrik jordmån, rörligt markvatten, och halvöppna förhållanden. I Florarna finns en lokal i ett trädbevuxet rikkärr.

Guckuskon missgynnas av skogsbruk genom ett alltför drastiskt öppnande av trädskiktet, konkurrens från hyggesarter liksom påföljande täta och likåldriga barrplanteringar. Ändrad hydrologi kan vara mycket skadligt för guckuskobestånd. Hårt betetryck eller mycket besökare kan lokalt vara ett stort problem. Insamling och uppgrävning kan lokalt vara ett hot.

1903 – Gulyxne (*Liparis loeselii*)

Gulyxne växer främst i öppna eller glest träd- eller buskbeklädda extremrikkärr med rörligt ytnära grundvatten. Den är kalkkrävande och kräver troligen även en viss mängd mineraler/närsalter. Gulyxne gynnas av att livsmiljön hålls någorlunda solöppen. Dessutom är det önskvärt att smärre markblottor finns regelbundet i området så att nyetablering av individer kan ske. I Florarna finns en lokal i ett rikkärr.

Då gulyxne kräver en jämn, kontinuerlig tillgång på vatten är den mycket känslig för åtgärder som påverkar hydrologin och hydrogeologin inom rätt stora avstånd från växtplatserna. Arten behöver en måttligt störd miljö för att igenväxning (t.ex. vass och slyvegetation) skall hindras och att markblottor ska förekomma. Detta innebär att det kan vara gynnsamt med måttlig hävd.

1984 – Platt spretmossa (*Herzogiella turfacea*)

Platt spretmossa växer bland annat i skuggig sumpskog där man kan hitta den på murken ved, torvjord eller på alsocklar. Den yta som varje fläck av arten upptar är dock ofta liten. Arten gynnas av översvämning. Sporkapslar förekommer ofta. Platt spretmossa har påträffats mycket sällsynt i området.

Skogsbruk och åtgärder som påverkar hydrologin är ett hot mot arten.

Arter enligt fågeldirektivets bilaga 1

A002 – Storlom (*Gavia arctica*)

Storlommen häckar från Skottland till Berings sund och majoriteten av de svenska fåglarna övervintrar i Svarta och Kaspiska havet. En mindre del stannar dock i Östersjön och Nordsjön under vintern. 99 % av EU:s häckande population finns i Sverige och Finland. Vid häckningen är storlommen mycket ortstrogen och normalt återvänder paret till samma lokal år efter år. Nedanför fjällkedjan häckar arten nästan uteslutande i större sjöar eller fjärdar (>20 ha) i skogslandskapet. Den föredrar näringsfattiga vatten med gles eller ingen växtlighet, steniga stränder och rikligt med små, glest bevuxna öar för bobygge. I Uppland finns också arten i vissa grunda, vassrika sjöar. Eftersom arten har mycket svårt att röra sig på land läggs bobalen så

2017-03-31

Dnr: 511-6140-16
Dossienr: 0300-02-034

nära strandkanten som möjligt. Normalt fiskar storlommen i samma vatten som den häckar men kan göra flygturer till fiskrika vatten i närheten.

Arten är mycket känslig för förhöjt vattenstånd under den tid ägg och ungar finns i boet. Från senare delen av april till början på juli bör vattenståndet stiga högst 5 cm och minska högst 30 cm. Storlommen är också mycket känslig för störningar och i områden med rörligt friluftsliv på land eller i vattnet inom 200 meter från boet (t.ex. kanoter, båtar och badande människor) kan ungrproduktionen slås ut helt. Detta delvis p.g.a. ökad predation då boet lämnas obebokat. Skyddsområden och kanalisering av kanot- och båttrafik har visat sig åter ge framgångsrika häckningar i områden där detta varit ett problem. Ytterligare ett problem med båttrafiken är om stora svallvågor slår mot boet som då kan sköljas ner i vattnet.

A072 – Bivråk (*Pernis apivorus*)

Bivråken häckar i variationsrika skogsområden. I södra Sverige är den optimala häckningsmiljön ett mosaikartat blandskogslandskap med skog, betesmarker, brynmiljöer och våtmarker, nära en sjö eller ett vattendrag. Bivråkar rör sig över stora ytor för att söka föda (under försommaren ca 25-50 km², under sensommaren upp till 100 km²). Vuxna fåglar livnär sig bl.a. på småfågelungar, grodor och troligen även humlelarver. Ungarna matas med getinglarver. Arten trivs i insektsrika miljöer med lövträdsrika skogar, brynzoner och fuktiga marker med gott om groddjur.

Ett hot mot arten är ett allt sämre utbud av insektsrika biotoper i skogs- och jordbruksmark. Detta har troligen medfört sämre tillgång på sociala getingar, vars larver och puppor är en livsnödvändig föda för bivråkens ungar. Även användandet av kemiska bekämpningsmedel i t.ex. jordbruket, igenväxning med gran i gamla ängs- och hagmarker, brist på vårblostande sälj samt på blommande örter påverkar förekomsten av insekter negativt.

A081 – Brun kärrhök (*Circus aeruginosus*)

Brun kärrhök är knuten till vassrika näringsrika slättsjöar, men finns även i andra typer av sjöar. En förutsättning för häckning är att det finns tillgång till tät, gammal vass att bygga boet i. Den är dock inte helt knuten till stora vassar utan kan lägga boet i små isolerade kärr eller mossar likväl som i hög vegetation i jordbrukslandskapet så länge det finns goda jaktmarker i närheten. Att arten även börjat häcka utanför vassområden kan bero på artens expansion den senaste tiden. Arten kräver tillgång till lämpliga bytesdjur vid häckningslokalen och i dess omgivning. Jaktutflykter över åkermark, strandängar, våtmarker, vassområden etc. kan utsträckas till någon kilometer från bopplatsen. Födan utgörs av bland annat sorkar, grodor, fågelungar, ibland även ägg, fisk och kadaver.

Arten är känslig för att gamla vassar försvinner, men då arten i dag har en stark population föreligger det inga direkta hot mot arten.

2017-03-31

Dnr: 511-6140-16
Dossienr: 0300-02-034

A091 – Kungsörn (*Aquila chrysaetos*)

Kungsörn häckar i Sverige främst i fjäll- och skogslandskap i Norrland samt på Gotland men enstaka par häckar även i södra landet. Reviren är ofta åtskilliga kvadratkilometer stora och innehåller i regel flera alternativa boplatser. Boet placeras antingen i ett klippstup eller i ett äldre träd, ofta en gammal tall, med utsikt över landskapet. Bytesdjur utgörs av fåglar och däggdjur upp till cirka fem kilo. Kungsörn är känslig för störningar och föredrar därför stora obebyggda områden. Under perioden januari till maj då häckning sker är arten särskilt känslig.

Hot mot arten är främst mänsklig förföljelse (mest uttalat i fjällen), försvinnandet av gamla träd lämpliga för bobygge, ökad störning från friluftsliv under häckningstid, försämrad tillgång på lämpliga byten p.g.a. biotopförändringar orsakat av skogsbruk, samt enstaka individers kollisioner med kraftledningar och vindkraftverk.

A094 – Fiskgjuse (*Pandion haliaetus*)

Fiskgjusen häckar på alla kontinenter utom i Syd- och Mellanamerika. I Europa häckar 90 % av paren i Sverige, Finland och Ryssland och nordeuropeiska fåglar övervintrar söder om Sahara. Sverige hyser ungefär 40 % av det europeiska beståndet varför Sverige har ett extra stort ansvar för arten. Fiskgjusen bygger stora risbon som vanligen placeras i toppen av grova, plattkronade, gamla tallar med utsikt över omgivningen. De utvalda boträden kan växa i allt från sluten skog till öppna områden som hyggen och myrar. I regel läggs boet i direkt anslutning till fiskrika sjöar och vattensystem, och många är placerade intill stranden eller på öar. Fiskgjusen fångar fiskar ner till en halv meters djup och kräver att vattnet inte är för grumligt eftersom det då är svårare att hitta bytena.

Hoten mot fiskgjusen utgörs framförallt av störningar från friluftsliv (sportfiske, bad, kanoting, båttrafik etc.) i bonas närhet. Bristen på lämplig boträd är ofta ett problem. Inom en begränsad yta i Västergötland tjugofaldigades antal par när artificiella boplatzformar sattes upp vilket belyser bristen på naturliga boplatser. Miljögifter har under förgående sekel varit ett mycket allvarligt hot mot arten, men än idag förekommer kemikalier såsom bromerade flamskyddsmedel som kan ha en negativ påverkan.

A104 – Järpe (*Bonasa bonasia*)

Järpen har sin huvudsakliga förekomst i ett brett bälte från Skandinavien till Stilla havet. Den är mycket stationär och när ett par har etablerat sig på en plats, stannar de där så länge biotopen är intakt. Järpen förekommer framförallt i större sammanhängande barrskogsområden, i första hand granskog med hög bonitet och rikligt med lövträd. Eftersom arten är stationär i sitt revir (25-50 ha) året runt krävs att häckningsbiotoperna kan erbjuda föda och skydd under alla årstider. Förekomsten av skydd verkar vara en nyckelfaktor och arten finns framförallt i täta skogsbestånd med ett rikt buskskikt eller mycket unga granar. Gallring och röjning i dessa bestånd leder nästan undantagslöst till att arten försvinner. Dessutom krävs ett lövinslag på

2017-03-31

Dnr: 511-6140-16
Dossienr: 0300-02-034

över 10 % med al, björk och asp eftersom järpen under vintern har alhängen samt al- och björkknopp som en huvudsaklig födokälla. Liksom för övriga skogshöns är tillgången på insekter avgörande för ungarnas överlevnad. Eftersom järpen är mycket stationär krävs en mycket god förekomst av kärr, myrar, bäckar och sumpskog i reviren.

Arten är känslig för att täta skogar med ett rikt buskskikt och mycket björk, al och asp röjs eller gallras. Järpen drabbas också hårt av dikningen av myr- och skogsmark eftersom ungöverlevnaden då kraftigt försämras. Även fragmentering och stor brist på sammanhängande gynnsamma biotoper (>25 ha) hotar arten. Till följd av det intensiva och storskaliga skogsbruket har populationen halverats sedan 1950-talet.

A108 – Tjäder (*Tetrao urogallus*)

Tjäder häckar i barr- och blandskogsområden från Skandinavien och öster ut mot Bajkalsjön. De svenska fåglarna är stannfåglar och kräver större, helst tätvuxna barrskogar i ursprungligt skick med äldre tallar, ett gott inslag av grova aspar, bärrika kärr och rismyrar. Fåglarna kan röra sig över områden på 25 km². Tjäders biotopkrav varierar kraftig över året. Vintertid och under lekperioden är förekomst av äldre något öppna tallbestånd en nyckelfaktor. Under sommarhalvåret har tjäder, och då främst hönan med kycklingar, ett bredare biotopkrav med såväl gammal skog som öppna marker, såsom nyupptagna hyggen. Tjädern äter mycket bär och det är först när skogarna nått 30-40 års ålder som bärrisen börjar vandra in. Dock är skogar av den här åldern i produktionsskogslandskapet relativt glesa till följd av gallring och röjning av buskskikt varför ofta yngre tätare skogar väljs trots sämre födotillgång eftersom predationen annars är för hög. Förekomst av våtmarker är en mycket betydelsefull faktor då hönan under tidig vår till största delen livnär sig på späda skott av tuvull. Tillgången på proteinrika blad, blommor och frön bestämmer till stor del hönans kondition under häckningssäsongen och därmed hennes reproduktiva framgång. Våtmarker är också viktiga för kycklingarna då dessa under sin första levnadstid livnär sig på insekter som det finns mest av i kärr, myrkanter och surdråg.

Arten är känslig för den fragmentering som sker av skoglandskapet där det bildas jättelika monokulturer av tall eller gran. Enstaka hyggen har ingen negativ påverkan. Arten är även känslig för avvattning/dikning av våtmarker i skogslandskapet eftersom det leder till födobrist. I södra och mellersta Sverige har en betydande nedgång konstaterats i populationsstorleken.

A127 – Trana (*Grus grus*)

Tranan häckar på sank sjö- eller havsstränder, på våta myrmarker, vid större slättsjöar, i öppna kärr, i sänkta sjöar och andra större eller mindre våtmarker. Ett gemensamt krav, oavsett val av habitat, är att tranorna har möjlighet att bygga boet oåtkomligt för marklevande rovdjur, dvs. alltid omgärdat av vatten. Under häckningstid lever tranorna av rötter, skott och andra vegetabilier samt insekter,

2017-03-31

Dnr: 511-6140-16
Dossienr: 0300-02-034

blötdjur, grodor, småfisk m.m. Under häckningen rör sig paret normalt inom ett område i storleksordningen 1 km². Tranan häckar sparsamt på myrar och sjöstränder i norra Uppland.

Då tranan i dag har en stark population föreligger det inga direkta hot mot arten i Sverige.

A140 – Ljungpipare (*Pluvialis apricaria*)

Ljungpipare är i Sverige främst en fjällfågel men häckar även i låglandet på öppna hedar och i vidsträckta myrområden. Arten kräver stora sammanhängande öppna områden och är ytterligt sällsynt när den sammanhängande arealen öppen mark understiger 15 ha. Överstiger den öppna arealen 30 ha uppträder arten tämligen regelbundet, men det är först när den sammanhängande arealen öppen mark är större än 90 ha som arten finns på alla mossar. De häckande fåglarna utnyttjar gärna närliggande åkrar under födosöket. I övervintringsområdet uppehåller sig ljungpiparen på öppna jordbruksområden. I Uppsala län häckar arten mycket sällsynt på större myrområden i den norra delen.

Det största hotet mot arten är den kraftigt fortlöpande igenväxningen av öppna marker på grund av bland annat dikning och torrläggning av myrmark, ökad förekomst av träd och högväxta ris på högmossar samt fragmentering av öppna marker genom igenväxning. Den minskande odlingen kan eventuellt försvåra situationen då den leder till sämre födosöksförhållanden under den krävande ägglägningsperioden.

A166 – Grönben (*Tringa glareola*)

Grönbenans lämpliga miljöer utgörs av sankar stränder längs sjöar och vattendrag samt på fuktiga/våta gräs- eller starrbevuxna myrar. Arten kräver tillgång på öppet vatten och dyga stränder.

Grönbenan hotas av en utebliven hävd på sankar stränder och dikning av våtmarker. Åtgärder som negativt påverkar områdets hydrologi bör inte genomföras. Fuktiga till våta gräs- och starrbevuxna strandängsområden bör hävdas genom slåtter eller extensivt bete, så att de inte blir helt igenvuxna. I Hedesundafjärden kan arten missgynnas av att de öppna svämpåverkade naturtyperna längs Dalälven växer igen eller slutar hävdas.

A217 – Sparvuggla (*Glaucidium passerinum*)

Sparvugglan häckar helst i gammal granskog som gärna får vara rikt strukturerad och relativt gles typ där andelen grova lövträd i form av björk, al och asp är ansenlig. Den kan dock även häcka i rena lövbestånd. Skogens ålder och struktur kan emellertid variera högst väsentligt med revir i såväl urskogsmiljöer till skogsområden med ett ganska intensivt skogsbruk. Huvudkravet är närvaron av grövre träd där spillkråkan eller annan hackspett hackat ut sitt bohål som sedan sparvugglan återanvänder för sin häckning. Ofta hittas arten i kantzonen mellan skog och öppen

2017-03-31

Dnr: 511-6140-16
Dossienr: 0300-02-034

mark såsom myrar, betesmark eller hyggen. Detta för att födotillgången torde vara bättre här med mer smådäggdjur och småfågel. Huvuddelen av fåglarna stannar över vintern.

Sparvugglan är känslig för brist på lämpliga bohålstäd. Det krävs grova tallar eller lövträd samt förekomst av hackspettar.

A220 – Slaguggla (*Strix uralensis*)

Slagugglan häckar främst i gles, uppbruten barr- och blandskog i anslutning till lämpliga födosöksområden i form av öppen mark såsom myrar, kalhyggen och småskaligt jordbrukslandskap. För god häckningsframgång krävs höga gnagartätheter och tillgång på lämpliga häckningsplatser i form av ihåliga träd, framför allt s.k. skorstenstubbar av tall eller ihåliga ekar. I detta hänseende är spillkråkan en viktig art då skorstenar ofta bildas efter det att träden knäcks i höjd med ett gammalt spillkråksbo. Eftersom det råder en akut brist på naturliga boplatser kan man sätta upp holkar i lämpliga områden så länge inte detta drabbar pärlugglan. I Uppland häckar över hälften av slagugglorna i holk. Arten jagar över arealer i storleksordningen 5–12 km² och ungfåglar sprider sig 5–70 km från boplatser.

Artens känslighet är starkt knuten till bristen på lämpliga boplatser. Detta som en följd av rationalisering och städivering i skogen som lett till att lämpliga boträd tagits bort, samt att träden sällan får bli så grova som lämpliga boträd är. Dagens skogar är också allt för täta då plantering följt av röjningar och gallringar sett till att träden står i jämna förband så tätt som möjligt i för bästa kvalitet och avkastning. Dessutom är dikningen av skog och våtmarker ett stort problem då större ytor beskogas och att födotillgången försämras.

A223 – Pärluggla (*Aegolius funereus*)

Pärluggla häckar oftast i gammal, tätvuxen granskog med luckor i form av vindfällan och små våtmarker. Inslaget av tall, björk och asp kan vara stort. Ofta påträffas arten i gränsområden mot hyggen, inägor eller större myrar. I dessa öppnare biotoper är risken för predation från slaguggla dock stor. Pärlugglan förekommer därför sällan i trakter med slaguggla, även om biotopen i övrigt är optimal. Uppsättning av slaguggleholkar kan därför bidra till pärlugglans minskning. Boet placeras i en ihålig asp, ofta används gamla bon från spillkråka och sällsynt också gråspett eller gröngöling. Bristen på lämpliga boträd är generellt sett ett stort problem för arten, men holkar används gärna.

Det absolut största hotet mot pärlugglan är det moderna skogsbruket. Orsaken till det är att arten är känslig för bristen på lämpliga boträd. Dessutom har ett allt hårdare utnyttjande av marken bidragit till att mindre gläntor och öppna våtmarker dikats ut och planterats. Upphörd hävd av åkrar och fodermarker i det småskaliga jordbrukslandskapet bidrar också till att försvåra för arten. Arten är dock inte särskilt störningskänslig och kan ha sitt bo i närheten av vandringsleder och rastplatser.

2017-03-31

Dnr: 511-6140-16
Dossienr: 0300-02-034

A234 – Gråspett (*Picus canus*)

Artens vanligaste biotop utgörs av gles, lövblandad barrskog med död ved och med ett rikt bärrisdominerat fältskikt. Gråspetten finns ofta i bestånd som gränsar mot öppen mark i form av åkrar, hagmarker, stränder eller hyggen. Till boträd väljs främst grov asp men även tall, björk, rönn och gråal. Förekomst av solexponerade partier som bryn, gläntor eller branter är karaktäristiska inslag i reviren. Förutom de öppna markerna innehåller gråspettens habitat normalt grova träd av asp och björk. Arten häckar numera ofta i kvarlämnade grova aspar på hyggen. Historiskt sett har arten, liksom övriga hackspettar, gynnats av skogsbränder. På kort sikt genom insektsrikedomen på brandfältet och på lång sikt genom bildandet av så kallade lövbrännor. De öppna markerna är viktiga eftersom de hyser stora antal av de ur födosynpunkt viktiga myrorna, som gråspetten till stor del livnär sig på under sommaren. Vintertid då myrorna blir svårare att nå blir de vedlevande insekterna istället en viktig födoresurs. Speciellt värdefullt är äldre lövträdsbestånd med rik förekomst av död ved. Arten ses under denna årstid ofta i alstrandskog eller gamla aspbestånd.

Det främsta hotet mot gråspetten i Sverige är ett intensivare skogsbruk som leder till en omvandling av naturlig, varierad skog till monokulturer av gran och tall, med minskad andel döda och döende träd samt lövträd. Gråspetten och många av de arter som föredrar ljus, öppen och gles skog har missgynnats kraftigt sedan skogsbetet upphörde. Fragmentering av lämpliga häckningsmiljöer, såväl på beståndsnivå som på landskapsnivå, bidrar till att splittra beståndet. Denna fragmentering leder till att effekterna av olika negativa processer på beståndsnivå kan förstärkas.

A236 – Spillkråka (*Dryocopus martius*)

Spillkråkan är vanligast i barr- och blandskog med högst täthet i gammal högproduktiv blandskog. Reviren är mycket stora, normalt mellan 400 och 1000 ha vilket gör att det i regel ingår en mängd olika miljöer i ett revir. Spillkråkan rör sig lätt över stora områden och återfinns därmed även i fragmenterade områden. För bobygget krävs grova träd av vanligen asp, tall eller björk. Asp skall ha en brösthöjdsdiameter över 30 cm och tall 40 cm. Medelåldern på botallar i Uppland är 170 år och boträden har ofta en sådan dimension att de skulle lämpa sig för örnbö. Tillgången på död ved är en väsentlig faktor för spillkråkan, vars födosök är helt inriktat på vedlevande insekter. Då arten äter mycket hästmyror har spillkråkan lägre krav på den döda veden och stubbar räcker ofta långt. Spillkråkan är något av en nyckelart i skogslandskapet eftersom den årligen hackar ut ett nytt bo som sedan återanvänds av t.ex. knipa, skogsduva, ugglor, tornseglare och fladdermöss.

Spillkråkan är känslig för minskad lövträdsandel, ökad granandel och mera homogena bestånd. Minskad medelålder i bestånden i intensivt brukade trakter gör att tillgången på lämpliga boträd minskar. Eftersom spillkråkan i stor utsträckning livnär sig på hästmyror missgynnas den med största säkerhet av stubbrytning och GROT-uttag.

2017-03-31

Dnr: 511-6140-16
Dossienr: 0300-02-034

A241 – Tretåig hackspett (*Picoides tridactylus*)

Den tretåiga hackspetten förekommer cirkumpolärt i taigan i främst Europa och Nordamerika. Arten är normalt en stannfågel. Födan utgörs av skalbaggar och skalbaggs-larver – framförallt barkborrar – som den hackar fram ur döende och döda träd. Förekomsten av tillräckliga mängder död ved är således den viktigaste beståndsreglerande faktorn. De högsta tätheterna finns normalt i högproduktiv, orörd, fuktig granskog med ett rikt inslag av björk, al och asp liksom döda träd i form av högstubbar, rakor och lågor. Så fort kravet på goda födosöksmiljöer är uppfyllt kan arten hittas i de flesta miljöer med gott om död/döende ved såsom svämskogar, lövbrännor, sumpskog eller andra självgallrande bestånd. Då mängden lämpligt substrat varierar över åren i olika områden flyttar hackspetten sitt revir efter mattillgång. Boet hackas helst ut i gran men även tall. I lövdominerade bestånd återfinns boet i döende björk, asp eller al. Mängden lämpligt substrat i form av döende eller döda träd måste utgöra minst 15 m³/ha eller ca 5 % av den stående biomassan i ett 100 ha stort område. Den tretåiga hackspetten inventerades vid Florarna år 2003 och då fanns 4 par; ett nordväst om Lilla Agnsjön, ett vid Floberget, ett vid Björkön-Norrberget och ett öster om Kalvsbo.

Tretåig hackspett är känslig för trakthyggesbrukets verkningar som leder till minskad mängd döende träd och minskat lövinslag. Även utdikningen av skogsmark och våtmarker är ett stort problem. Allt intensivare skogsbruk med allt mindre arealer obrukad skog gör att livsrummet för arten krympt under den senare delen av 1900-talet. Mer specifikt handlar det om överföringen av naturlig, varierad skog till ensartade monokulturer av gran och tall samt skogsbrukets tidigare vana att städa bort merparten av döda och döende träd i skogen. Bristen på bränder och dikning av våta marker samt även reglering av vattendrag ger även det minskad mängd död ved.

A246 – Trädlärka (*Lullula arborea*)

Trädlärka häckar i öppna, torra marker i direkt anslutning till gles, luckig tallskog – t.ex. gamla grustag, unga hyggen (fram till ca fem år efter plantering), brandfält, sandiga industriområden, samt i det småskaliga jordbrukslandskapet i skogs- och mellanbygderna. Arten är beroende av soliga miljöer eftersom den återkommer tidigt på våren. Under häckningen rör sig paret normalt inom ett område på omkring 50-100 ha. I Florarna häckar möjligtvis arten omkring Vika.

I områden där arten förekommer bör öppna häckningsmiljöer i anslutning till skogsmark bevaras. Gamla åkrar och betesmarker, sand- och grusområden (täkter) bör inte planteras med skog.

Det stora hotet mot trädlärkan är minskad tillgång på lämpliga häckningsplatser. Flera olika faktorer har lett till en kontinuerlig minskning av mängden lämpliga biotoper under perioden efter 1950-talet. Den storskaliga nedläggningen av jordbruket i södra Sveriges skogs- och mellanbygder har lett till ett betydligt slutnare landskap. Allt tätare skog, i kombination med en storskalig övergång från tall till

2017-03-31

Dnr: 511-6140-16
Dossienr: 0300-02-034

gran i södra Sverige har minskat mängden lämpliga häckningsplatser i skogsmiljö, samtidigt som skogsbetet, som förr var vanligt i skogs- och mellanbygden, numera i stort sett är helt förvunnet.

A320 – Mindre flugsnappare (*Ficedula parva*)

Arten trivs i slutna, naturliga löv- och blandskogsmiljöer, gärna i fuktiga bestånd längs stränder eller i lövrik sumpskog, och bygger sitt bo i gamla hackspethål och andra trädhåligheter och häckbeståndet varierar troligen kraftigt mellan åren beroende bland annat på vädret. Mindre flugsnappare hörs regelbundet sjunga i området men häckning har inte konstaterats

Artens val av häckningsbiotop gör den känslig för allt typ av skogbruk och för markavvattningsföretag, såsom dikning. Ett annat hot är även minskad andel lövträd i blandskogsbestånd, samt igenväxning av gran i annars lövrika bestånd.

A338 – Törnskata (*Lanius collurio*)

Törnskatan kräver tillgång på öppna marker med rik insektsförekomst av varma, solbelysta lokaler. Häckningslokalerna bör ha god tillgång på attraktiva insektsmiljöer i form av blommande och bärande buskar (t.ex. nypon, slån eller björnbär) i kombination med öppna partier, t.ex. betade gräsytor. I Florarna har häckning konstaterats i öppna myrar vilket är en ovanlig biotop för arten.

Arten är känslig för igenväxning med för mycket buskar och träd men kräver samtidigt närvaro av en del buskar, speciellt blommande sådana som drar till sig insekter. Törnskatan missgynnas starkt av närvaron av skator vilka går hårt åt ägg och ungar i boet.

A409 – Orre (*Tetrao tetrix*)

Orren är de öppna markernas skogshöna och häckar på hedar och mossar samt i tidiga successionstadiet efter kalhyggen och skogsbränder. I skärgårdsmiljö häckar arten på kala skär och öar och i fjälltrakterna kan den gå upp i fjällbjörkskogen. Liksom hos övriga skogshöns är god tillgång på insekter mycket viktig för kycklingarnas överlevnad. Björkknoppar är en viktig diet under vinterhalvåret. Under sommarhalvåret är dieten mer varierad, men vegetabilier dominerar, bl.a. är blåbärsblom en viktig komponent. Spelande orrar räknades år 2003 på Florarna. Totalt noterades 26 markspelande tuppar på 7 olika spelplatser, plus 10-13 toppspelande tuppar på utspridda lokaler.

Orren är känslig för effekterna av produktionsinriktat skogbruk, då den behöver lövrika, luckiga och flerskiktade skogar. Brist på stora brandfält med efterföljande lövuppslag (framförallt björk) som förr med regelbundna intervall skapades i den boreala zonen kan vara ett hot. Brandfälten kan i viss mån ersättas av kalhyggen under förutsättning att lövuppslaget inte röjs bort till förmån för barrträd.

2017-03-31

Dnr: 511-6140-16
Dossienr: 0300-02-034

Bevarandemål

Att behålla stora delar av myrmarkerna öppna måste vara det viktigaste målet med Natura-området Florarna. Om det är så att vattnet tidigare rann från Fälaren, förbi Hillebolamossen och ned till Gammelån, blir ett försök till återskapande av detta vattenflöde den viktigaste skötselåtgärden i hela Natura-området.

3160 – Myrsjöar

Arealen är minst 150 ha. De hydrologiska förhållandena är opåverkade och sjön är näringsfattig. Ingen påtaglig minskning av populationerna hos de för naturtypen typiska arterna bör ske. Främmande arter eller fiskstammar ska ej inverka negativt på artsammansättningen eller variationen av arter genom ändrade konkurrensförhållanden eller smittspridning. God eller hög ekologisk status enligt vattenförvaltningen uppnås eller bibehålls.

3260 – Mindre vattendrag

Arealen ska vara minst 14 ha. Vandringsvägar för fisk ska hållas fria i vattendraget såväl som i anslutande vattensystem. Främmande arter eller fiskstammar får inte förekomma i naturtypen och vattnets kvalitet ska vara oförändrad eller förbättrad. Naturtypens omgivning med opåverkad strandskog och öppna kärr ska bibehållas. Ingen påtaglig minskning av populationerna hos de för naturtypen typiska arterna bör ske.

6270 – *Silikatgräsmarker

Arealen är minst 4,6 ha. Naturtypen består av öppen gräsmark med en vegetation präglad av beteskontinuitet. Typiska och/eller karaktäristiska arter ska förekomma men täckning av negativa indikatorer som hundkäs, brännässla, örnbräken, krusskräppa, grenrör, hundäxing eller hässlebrodd ska vara mycket sparsam. Täckningen av träd och buskar som vuxit upp i ett välhävdat landskap ska vara sparsam till måttlig. Vedartad igenväxningsvegetation ska däremot inte förekomma.

7110 – *Högmossar

Arealen högmosse är minst 225 ha. Hydrologin ska vara ostörd och täckningsgraden av hydromorfologiska strukturer så som tuvsträngar, mjukmattor med mera ska bibehållas. Krontäckningen ska inte överstiga 30 % och vedartad igenväxningsvegetation ska inte förekomma, men salixarter kan vara fördelaktiga för insekter och mollusker som lever i naturtypen. Ingen påtaglig minskning av populationerna hos de för naturtypen typiska arterna bör ske.

7140 – Öppna mossar och kärr

Arealen öppna mossar och kärr ska vara minst 582 ha. Våtmarkens hydrologi ska vara ostörd och det ska inte finnas några avvattande eller tillrinnande diken eller körspår som medför negativ påverkan. Grundvattenytan ska variera naturligt och vara hög under större delen av året. Hydromorfologiska strukturer som är väl förknippade med naturtypen ska finnas i representativ utsträckning. Myren ska

2017-03-31

Dnr: 511-6140-16
Dossienr: 0300-02-034

omges av andra naturtyper och tillsammans bilda ett större sammanhängande myrkomplex. Mjukmattor ska vara allmänt förekommande. Typiska arter av kärlväxter och mossor ska förekomma.

7230 – Rikkärr

Arealen ska vara minst 559 ha. Kärren ska ha en i stort sett öppen struktur och får inte vara igenväxta med träd eller buskar. De hydrologiska förhållandena ska vara opåverkade av dikningsingrepp. Ingen påtaglig minskning av populationerna hos de för naturtypen typiska arterna bör ske. I kärren växer olika brunmossor samt typiska arter av kärlväxter, t.ex. ängsnycklar, kärrknipprot och axag. Stora bestånd av negativa indikatorarter som till exempel vass, blåtåtel eller älgört får inte förekomma.

9010 – *Taiga

Arealen ska vara minst 565 ha. Skogen ska vara flerskiktad och rik på stående och liggande död ved samt gamla och grova träd. Trädsiktet i barrblandskogen domineras av gran, men där ska även finnas gott om tall och lövträd. Grova och vidkroniga lövträd och tallar är solbelysta och är inte trängda av andra träd. Hydrologin ska vara ostörd. Ingen påtaglig minskning av populationerna hos de för naturtypen typiska arterna bör ske. Typiska arter är till exempel knärot, linnéa, grönpöyla, ullticka, garnlav, violettgrå tagellav, aspticka och tjäder. Arealen av naturtypen ska öka genom naturvårdsbränning av planterad ungskog som idag klassas som icke naturtyp/utvecklingsmark men genom denna åtgärd kan klassas som taiga av undertypen naturliga successionsstadier efter störning.

9050 – Näringsrik granskog

Arealen ska vara minst 32 ha. Skogen ska vara flerskiktad och rik på stående och liggande död ved samt gamla och grova träd. I trädsiktet ska gran dominera men det ska även finnas gott om tall och löv i träd- och busksiktet. Hydrologin ska vara ostörd. Ingen påtaglig minskning av populationerna hos de för naturtypen typiska arterna bör ske. Typiska arter är till exempel blåsippa, vårärt, sårläka, kranshakmossa, mörk husmossa, gul taggsvamp, dofttaggsvamp och ullticka.

9070 – Trädklädd betesmark

Arealen ska vara minst 0,7 ha. Hela arealen ska betas. Den öppna till halvöppna karaktären ska bevaras och samt behålla variationsrikedomen av buskar och träd ska behållas. Hagmarksträden bör stå väl solbelysta. De betes- och slåttergynnade arterna som finns i området ska finnas kvar i livskraftiga populationer.

9080 – *Lövsumpskog

Arealen ska vara minst 80 ha. Skogen ska vara flerskiktad och rik på stående och liggande död ved samt gamla och grova träd. Träd- och busksiktet ska domineras av triviallöv och/eller ask, andelen gran ska vara mycket liten. Grova och vidkroniga

2017-03-31

Dnr: 511-6140-16
Dossienr: 0300-02-034

lövträd är solbelysta och är inte trängda av andra träd. Hydrologin ska vara ostörd. Typiska arter ska förekomma i området, exempelvis mindre hackspett, entita, järpe, kärrbräken, terpentinmossa och trubb fjädermossa.

91D0 – *Skogsbevuxen myr

Arealen ska vara minst 290 ha. Skogen ska vara flerskiktad och rik på stående och liggande död ved samt gamla och grova träd. Trädsiktet i ska domineras av tall med inslag av lövträd, andelen gran ska vara liten. Grova och vidkroniga tallar är solbelysta och är inte trängda av andra träd. Hydrologin ska vara ostörd. Ingen påtaglig minskning av populationerna hos de för naturtypen typiska arterna bör ske. Typiska arter är till exempel tretåig hackspett, spillkråka, järpe och tjäder.

1013 – Kalkkärrsgrynsnäcka (*Vertigo geyeri*)

Kalkkärrsgrynsnäckan ska förekomma i områdets öppna kärr och rikkärr. Dessa miljöer får inte bli igenväxta av träd eller buskar och hydrologin ska vara ostörd. Kunskapen om artens populationsstorlek i området är dock bristfällig. I samband med eventuell tillståndsprövning behöver uppgift om detta kompletteras av den som söker tillstånd.

1042 – Citronfläckad kärrtrollsända (*Leucorrhinia pectoralis*)

Arten ska reproducera i minst en av områdets sjöar. Sjöar och gölar i området får inte utsättas för övergödning, förurning, igenfyllning eller dränering/vattenuttag. Vattenspegelns yta ska bibehållas och får inte påverkas av ökat vegetationstäck. Öppna kärrytter omkring sjöar och gölar ska vara öppna och solbelysta och får inte växa igen med sly.

1081 – Bredkantad dykare (*Dytiscus latissimus*)

Bredkantad dykare ska förekomma och reproducera sig i området. Livsmiljön och de hydrologiska förhållandena ska vara gynnsamma för arten.

1082 – Bred paljettdykare (*Graphoderus bilineatus*)

Bred paljettdykare ska förekomma och reproducera sig i området. Livsmiljön och de hydrologiska förhållandena ska vara gynnsamma för arten.

1355 – Utter (*Lutra lutra*)

Utter ska regelbundet besöka och födosöka i området.

1361 – Lodjur (*Lynx lynx*)

Arten ska ha del av revir inom området. Livsmiljöerna i Florarna ska vara sådana att lodjur kan förekomma och reproducera sig i området.

2017-03-31

Dnr: 511-6140-16
Dossienr: 0300-02-034

1386 – Grön sköldmossa (*Buxbaumia viridis*)

Grön sköldmossa ska förekomma på multnande lågor och stubbar, främst på granved. I området ska det finnas en god kontinuerlig tillgång på murken granved och de hydrologiska förhållandena ska vara gynnsamma för arten.

1393 – Käppkrokmossa (*Hamatocaulis vernicosus*)

Arten ska ha en livskraftig population i minst av två av områdets våtmarker. Artens habitat ska inte påverkas av dikning, gödsling eller annan åtgärd som påverkar hydrologi och/eller vattenkemi. Artens habitat ska inte växa igen med vass eller vedartad igenväxningsvegetation.

1902 – Guckusko (*Cypripedium calceolus*)

En population av arten, bestående av flera delpopulationer, med totalt minst 400 stjärkar ska finnas i området. Exemplar av guckusko ska årligen blomma. Artens livsmiljö får inte bli igenväxt av träd eller buskar, det får inte heller ske för stor eller plötslig utglesning av trädskiktet på växtplatsen. Hydrologin ska vara ostörd.

1903 – Gulyxne (*Liparis loeselii*)

Gulyxne har minst en population i området. Rikkärret får inte bli igenvuxet av träd, buskar, pors eller vass och de hydrologiska förhållandena är gynnsamma för arten.

1984 – Platt spretmossa (*Herzogiella turfacea*)

Arten ska förekomma i området, vilket möjliggörs genom att det finns en hög andel död, murken ved samt sumpskog där träden växer på socklar.

Ingående arter enligt fågeldirektivet

A002 – Storlom (*Gavia arctica*)

Minst ett par av storlom ska förekomma/häcka i området. Arten föredrar näringsfattiga vatten med gles växtlighet. Deras livsmiljö ska inte utsättas för övergödning och inte heller för störningar i form av båttrafik och annat rörligt friluftsliv.

A072 – Bivråk (*Pernis apivorus*)

Arten ska regelbundet häcka i området. Området ska fortsätta vara ett mosaiklandskap med sumpskogar och öppna våtmarker omväxlat med äldre tallskog och lövrika barr- och blandskogar. Hydrologin i området ska vara ostörd.

A081 – Brun kärrhök (*Circus aeruginosus*)

Arten ska regelbundet födosöka i området. Hydrologin i området ska vara ostörd. Andelen öppna våtmarker ska inte minska.

2017-03-31

Dnr: 511-6140-16
Dossienr: 0300-02-034

A091 – Kungsörn (*Aquila chrysaetos*)

Ett par ska häcka årligen i området. Tillgången på lämpliga boträd i form av vidkroniga äldre träd med god utsikt och ostört läge, ska vara tillräcklig för det häckande parets behov.

A094 – Fiskgjuse (*Pandion haliaetus*)

Arten ska häcka regelbundet i området. Tillgången på lämpliga boträd i form av vidkroniga äldre träd ska vara god.

A104 – Järpe (*Bonasa bonasia*)

Järpe ska häcka i området. Järpen är beroende av biotoper som ger mycket skydd, till exempel täta buskskikt, samt ett stort lövinslag i trädsiktet med al, björk och asp eftersom vinterfödan består av alhången samt al- och björkknoppar. Området ska därför ha flerskiktade och lövrika skogar i ett övrigt varierat och mosaikartat landskap.

A108 – Tjäder (*Tetrao urogallus*)

Tjäder ska häcka i området. Tjäders biotopkrav varierar kraftigt över året; från äldre, något öppna, tallbestånd under vintern och lekperioden till gammal skog och öppna marker under sommaren. Förekomst av våtmarker är mycket betydelsefullt. Området ska därför fortsätta vara ett mosaiklandskap med sumpskogar, rikkärr och andra våtmarker omväxlat med äldre tallskog och lövrika barr- och blandskogar. Hydrologin i området ska vara ostörd.

A127 – Trana (*Grus grus*)

Naturtypernas bevarandetillstånd ska erbjuda lämpliga häckningsområden för trana. Arten häckar sedan tidigare i området och målsättningen är att den ska fortsätta att göra det.

A140 – Ljungpipare (*Pluvialis apricaria*)

Arten ska häcka med minst ett par. Öppna mosseområden bör inte växa igen och öppna trädfattiga ytor om minst 15 ha ska finnas i området.

A166 – Grönbena (*Tringa glareola*)

Arten ska häcka i området. Öppna kärr och mosseområden ska inte växa igen.

A217 – Sparvuggla (*Glaucidium passerinum*)

Arten ska häcka årligen i området med flera par. Sparvuggla föredrar barrskogar med lövinslag och är beroende av träd med hackspettshål för häckning. Området ska därför ha ett rikt inslag av äldre lövträd med hackspettshål.

A220 – Slaguggla (*Strix uralensis*)

Arten ska häcka regelbundet i området med flera par. Mängden av lämpliga boplatser i landskapet i form av grova ihåliga träd eller skorstenstubbar ska vara tillräcklig för

2017-03-31

Dnr: 511-6140-16
Dossier: 0300-02-034

minst fyra pars behov. Området ska fortsätta vara ett mosaiklandskap med sumpskogar och öppna våtmarker omväxlat med äldre tallskog och lövrika barr- och blandskogar.

A223 – Pärluggla (*Aegolius funereus*)

Arten ska häcka årligen i området med flera par. Lämpliga hålträd för häckning ska förekomma rikligt över hela landskapet.

A234 – Gråspett (*Picus canus*)

Arten ska ha en livskraftig population i området. Mängden grova lövträd i landskapet ska vara tillräcklig för tre häckande pars behov. Området ska fortsätta vara ett mosaiklandskap med sumpskogar och öppna våtmarker omväxlat med äldre tallskog och lövrika barr- och blandskogar.

A236 – Spillkråka (*Dryocopus martius*)

Arten ska ha en livskraftig population i området. Mängden grova träd och död ved i landskapet ska vara riklig.

A241 – Tretåig hackspett (*Picoides tridactylus*)

Arten ska ha en livskraftig population i området. Mängden döende eller döda träd i landskapet ska kontinuerligt vara tillräcklig för fyra häckande pars behov.

A246 – Trädlärka (*Lullula arborea*)

Arten ska häcka årligen i området med flera par.

A320 – Mindre flugsnappare (*Ficedula parva*)

I området ska flera delområden finnas som uppfyller artens krav på lämpliga häckningsmiljöer med fuktiga äldre lövskogar med gott om hackspettshål.

A338 – Törnskata (*Lanius collurio*)

Områdets betade naturtyper ska vara av tillräckligt god status med avseende på hävd och förekomst av blommande buskar att en lämplig häckningsmiljö för arten upprätthålls.

A409 – Orre (*Tetrao tetrix*)

Orre ska spela och häcka årligen. Förekomst av våtmarker är mycket betydelsefullt. Öppna våtmarker ska inte växa igen. Hydrologin i området ska vara ostörd.

Bevarandetillstånd idag

Bevarandetillståndet för Florarna (som helhet) är inte gynnsamt idag eftersom nästan hela våtmarksområdet håller på att växa igen med yngre träd. Det skulle vara ganska lätt att undersöka när olika delar av myren började växa igen genom att räkna årsringar på träd. Man borde dessutom undersöka om det finns några genomgrävda trösklar utmed Fälarån, som antyder att vattnet en gång i tiden hade ett annat lopp.

2017-03-31

Dnr: 511-6140-16
Dossienr: 0300-02-034

3160 Myrsjöar

De flesta sjöarnas vattenstånd är påverkat av Fälarån som grävdes i slutet av 1600-talet och idag avvattnar området mot norr. Denna påverkan skedde dock för så länge sedan att det bedöms att sjöarna återgått till ett nytt naturligt stadium. I övrigt är den mänskliga påverkan mycket liten och naturtypen bedöms därför ha ett gynnsamt bevarandetillstånd i området.

3260 Mindre vattendrag

Områdets mindre vattendrag är relativt opåverkade och naturtypen bedöms ha ett gynnsamt bevarandetillstånd i området.

6270 *Silikatgräsmarker och 9070 Trädklädd betesmark

Naturtyperna har betats kontinuerligt under lång tid. Floran i området är artrik och präglad av bete. Visst behov av röjning av sly kan finnas. Naturtypen bedöms ha ett gynnsamt bevarandetillstånd i området.

7110 *Högmossar och 91D0 *Skogsbevuxen myr

Områdets högmossar och skogsbevuxna myrar är mycket lite påverkade av mänskliga ingrepp som t.ex. dikning. Trädskiktet är ofta gammalt och öppna mossepartier finns. Naturtypen bedöms ha ett gynnsamt bevarandetillstånd i området.

7140 Öppna mossar och kärr samt 7230 Rikkärr

Områdets våtmarker är mycket lite påverkade av mänskliga ingrepp som t.ex. dikning. Öppna mossar och kärr och rikkärr var tidigare ofta slåtrade men detta upphörde på 50-talet. I vissa delar är igenväxning av kärren med björk, tall och pors ett problem. Även utbredningen av vass är stor i vissa kärr. Naturtyperna bedöms inte ha ett gynnsamt bevarandetillstånd i området.

9010 *Taiga och 9050 Näringsrik granskog

Områdets äldre skogar är rik på strukturer och äldre grova träd. Många typiska arter har livskraftiga populationer. Naturtyperna bedöms ha ett gynnsamt bevarandetillstånd i området.

9080 *Lövsumpskog

Områdets lövsumpskog består till stor del av likåldrig björkskog som vuxit upp i igenväxta öppna kärr. Brist på död ved och äldre träd gör att bevarandetillståndet för närvarande inte anses vara gynnsamt men att det kan uppnås i framtiden genom skogens fria utveckling. Eventuellt utgör dock områdets förändrade hydrologi ett hot genom att gran kan tränga in i naturtypen p.g.a. för lågt grundvattenstånd.

Våtmarksnaturtyper och sötvatten (3160, 3260, 7110, 7140, 9080 och 91D0)

Områdets våtmarker är mycket lite påverkade av dikningar. I slutet av 1600-talet påverkades dock områdets hydrologi starkt av regleringsmagasin som anlades under 1600- och 1700-talen för Forsmarks bruk och Lövestabruk. En återställning till något

2017-03-31

Dnr: 511-6140-16
Dossienr: 0300-02-034

som liknar hydrologin innan regleringen skulle kunna skapa större vattenfluktuationer och högre vattenstånd vilket kan ha en ytterligare positiv inverkan på naturtypernas bevarandetillstånd. Bevarandetillståndet anses ändå som gynnsamt.

Silikatgräsmarker och trädklädd betesmark (3160 och 9070)

De betade områdena är i behov av viss restaurering. Mindre skogsområden behöver stängslas och få betesdjur för att kunna klassas som trädklädd betesmark undertypen skogsbete. Över lag har de två områdena en god beteskontinuitet och naturtyperna kan anses ha ett gynnsamt bevarandetillstånd.

1013 Kalkkärrsgrynsnäcka (*Vertigo geyeri*)

I en inventering från 2005 konstaterades att arten missgynnades av att rikkärren var stadda i igenväxning av vass och sly i två av tre kända lokaler i området. Arten kan inte anses ha ett gynnsamt bevarandetillstånd innan röjning och eventuell slåtter av områdets rikkärr genomförs.

1042 Citronfläckad kärrtrollsända (*Leucorrhinia pectoralis*)

Artens tillstånd i området är dåligt känt men då dess livsmiljö bedöms ha en gott tillstånd bedöms det preliminärt som gynnsamt.

1081 Bredkantad dykare (*Dytiscus latissimus*)

Artens tillstånd i området är dåligt känt men då dess livsmiljö bedöms ha en gott tillstånd bedöms det preliminärt som gynnsamt.

1082 Bred paljettdykare (*Graphoderus bilineatus*)

Artens tillstånd i området är dåligt känt men då dess livsmiljö bedöms ha en gott tillstånd bedöms det preliminärt som gynnsamt.

1355 Utter (*Lutra lutra*)

Lite är känt om artens uppträdande i området och tillståndet bedöms som okänt.

1361 Lodjur (*Lynx lynx*)

Lite är känt om artens uppträdande i området och tillståndet bedöms som okänt.

1386 Grön sköldmossa (*Buxbaumia viridis*)

Arten är känt från ett stort antal lokaler i området och mängden lämpliga substrat är relativt högt i en stor del av skogen. Tillståndet bedöms vara gynnsamt.

1393 Käppkrokmossa (*Hamatocaulis vernicosus*)

Arten är bara känt från en plats i området men kan säkert finnas på fler platser. Bevarandetillståndet för arten är okänt.

2017-03-31

Dnr: 511-6140-16
Dossienr: 0300-02-034

1902 Guckusko (*Cypripedium calceolus*)

Arten är känd från en ganska stor men spridd population. Storleken har av oklar anledning minskat under de senaste tio åren och tillståndet bedöms därför som icke gynnsamt.

1903 Gulyxne (*Liparis loeselii*)

Arten är känd från en lokal inom området där den för en tynande tillvaro eller möjligen är utgången. Behovet av röjning och slåtter av lokalen är stor. Tillståndet är inte gynnsamt.

1984 Platt spretmossa (*Herzogiella turfacea*)

Arten är känd från ett mindre antal lokaler i området men mängden lämpliga substrat är relativt högt i en stor del av skogen. Tillståndet bedöms vara gynnsamt.

A002 Storlom (*Gavia arctica*)

Hotet mot arten och dess livsmiljö i området anses vara litet. Tillståndet bedöms vara gynnsamt.

A072 Bivråk (*Pernis apivorus*)

Lite är känt om artens uppträdande i området och tillståndet bedöms som okänt.

A081 Brun kärrhök (*Circus aeruginosus*)

Arten har regelbundet observerats i området men det är osäkert om den häckar i Florarna. Typiska häckningsbiotoper, stora vassar, är inte utmärkande för området utom möjligen öppna igenväxande kärr som är i behov av restaurering. Bevarandetillståndet får tillsvidare ses som okänt.

A091 Kungsörn (*Aquila chrysaetos*)

Hotet mot artens livsmiljö i området anses vara litet. Särskilt fördelaktigt är områdets storlek vilket skyddar mot störning och exploatering. Arten är sårbar p.g.a. sin fåtalighet och känslighet mot störningar. Det är dock dokumenterat att nya fåglar snabbt kan ta över etablerade bon och revir där ursprungsfåglarna försvunnit eller dött. Tillståndet bedöms vara gynnsamt.

A094 Fiskgjuse (*Pandion haliaetus*)

Hotet mot arten och dess livsmiljö i området anses vara litet. Tillståndet bedöms vara gynnsamt.

A104 Järpe (*Bonasa bonasia*)

Hotet mot arten och dess livsmiljö i området anses vara litet. Tillståndet bedöms vara gynnsamt.

A108 Tjäder (*Tetrao urogallus*)

Hotet mot arten och dess livsmiljö i området anses vara litet. Eventuellt kan skogsbruk utgöra ett hot. Tillståndet bedöms ändå vara gynnsamt.

2017-03-31

Dnr: 511-6140-16
Dossienr: 0300-02-034

A127 Trana (*Grus grus*)

Hotet mot arten och dess livsmiljö i området anses vara litet. Tillståndet bedöms vara gynnsamt.

A140 Ljungpipare (*Pluvialis apricaria*)

Ett fåtal rapporter om möjlig häckning finns de senaste åren. Arten befinner sig i Uppland i kanten av dess naturliga häckningsområde i Norden och en stark population kan kanske inte förväntas. Hot mot arten är möjligtvis ökad andel träd på högmossar. Tillståndet bedöms inte vara gynnsamt.

A166 Grönbena (*Tringa glareola*)

Arten hotas eventuellt av igenväxning av öppna kärr. Tillståndet bedöms preliminärt som inte gynnsamt.

A217 Sparvuggla (*Glaucidium passerinum*)

Hotet mot arten och dess livsmiljö i området anses vara litet. Tillståndet bedöms vara gynnsamt.

A220 Slaguggla (*Strix uralensis*)

Hotet mot arten och dess livsmiljö i området anses vara litet. Eventuellt kan skogsbruk utgöra ett hot. Tillståndet bedöms ändå vara gynnsamt.

A223 Päruggla (*Aegolius funereus*)

Hotet mot arten och dess livsmiljö i området anses vara litet. Tillståndet bedöms vara gynnsamt.

A234 Gråspett (*Picus canus*)

Hotet mot arten och dess livsmiljö i området anses vara litet. Möjligen bör andelen löv i skogarna öka. Tillståndet bedöms preliminärt vara gynnsamt.

A236 Spillkråka (*Dryocopus martius*)

Hotet mot arten och dess livsmiljö i området anses vara litet. Tillståndet bedöms vara gynnsamt.

A241 Tretåig hackspett (*Picoides tridactylus*)

Arten har rapporterats ganska stabilt från området de senaste tio åren men dess uppträdande kan fluktuera naturligt vilket gör det svårt att bedöma tillståndet i ett enskilt område även om det är stort som Florarna. Eventuellt borde mängden döda och döende träd ökas genom restaureringsinsatser såsom naturvårdsbränning i planterad skog. Tillståndet bedöms preliminärt som gynnsamt.

A246 Trädlärka (*Lullula arborea*)

Arten är sporadiskt rapporterad från området. Tillståndet bedöms som okänt.

2017-03-31

Dnr: 511-6140-16
Dossienr: 0300-02-034

A320 Mindre flugsnappare (*Ficedula parva*)

Lite är känt om artens uppträdande i området och tillståndet bedöms som okänt.

A338 Törnskata (*Lanius collurio*)

Hotet mot arten och dess livsmiljö i området anses vara litet. Tillståndet bedöms vara gynnsamt.

A409 Orre (*Tetrao tetrix*)

Hotet mot arten och dess livsmiljö i området anses vara litet. Tillståndet bedöms vara gynnsamt.

Hotbild – vad kan påverka Natura 2000-området negativt?

- Aktivt skogsbruk i de delar av området där det är tillåtet.
- Befintliga diken, nydikning eller annat som kan bidra till markavvattning.
- Brist på död ved.
- Minskad andel tall och lövträd.
- Igenväxning av öppna kärr p.g.a. utebliven hävd och/eller eutrofiering.
- Igenväxning av betesmarker p.g.a. utebliven hävd.
- Reglering av vattendrag som ändrar vattennivån i områdets sjöar på ett oönskat sätt.
- Förändrad vattenkemi.
- Eutrofiering till följd av kvävenedfall.

Bevarandeåtgärder

Se prioriterade bevarandevärden.

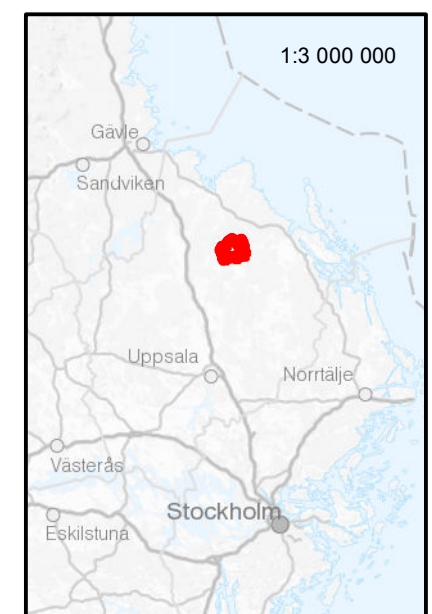
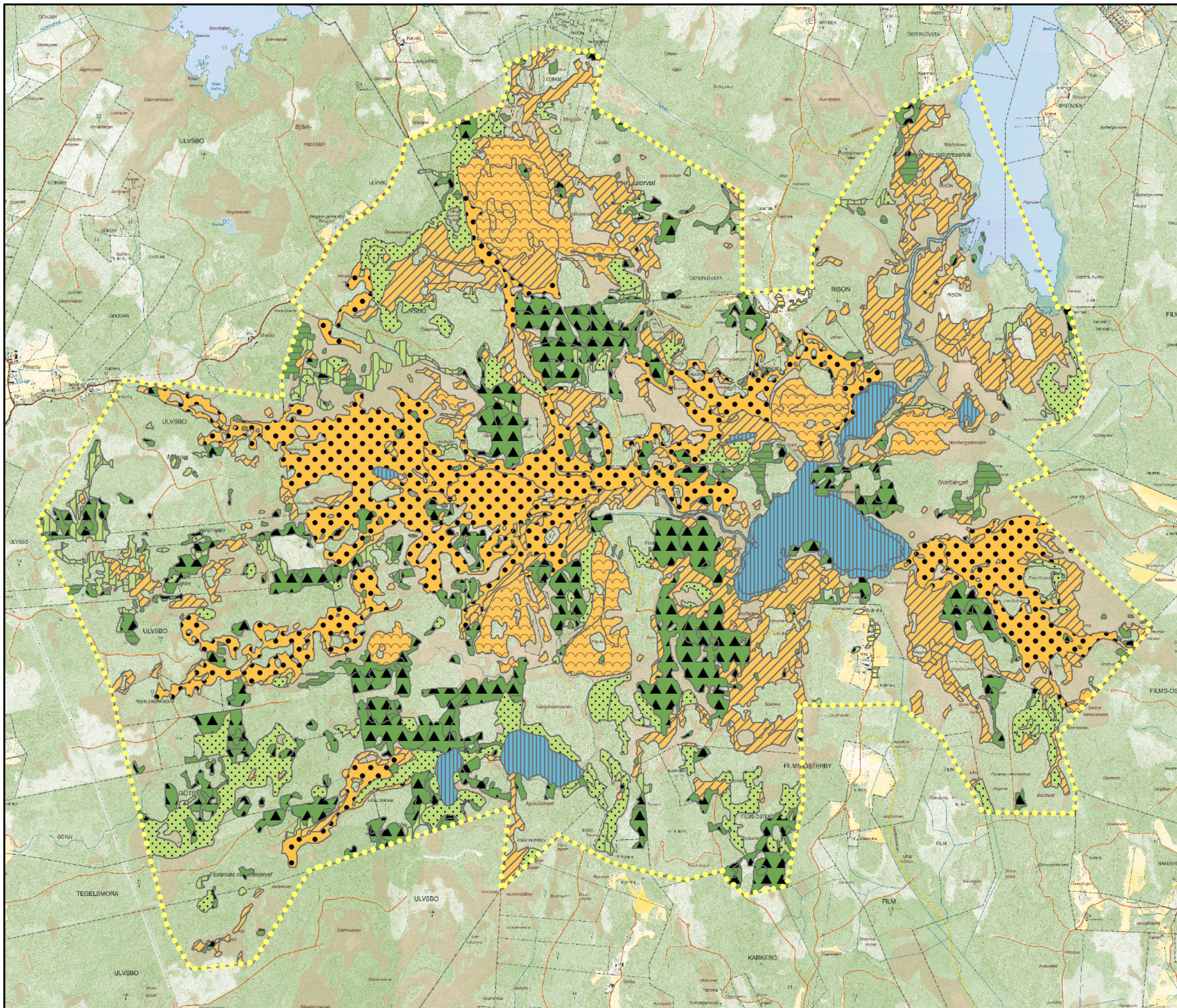
Bilaga

1. Naturtyper enligt Natura 2000.

Bilaga 1. Naturtyper enligt Natura 2000.
Tillhör Länsstyrelsens i Uppsala län,
Bevarandeplan 2017-03-31,
dnr 511-6140-16.
Natura 2000-området Florarna,
SE0210023, Kommun: Tierp, Östhammar.

Naturtyper

- Gräns Natura 2000
- 3160 - Myrsjöar
- 3260 - Mindre vattendrag
- 6270 - Silikatgräsmarker
- 7110 - Högmossar
- 7140 - Öppna mossar och kärr
- 7230 - Rikkärr
- 9010 - Taiga
- 9050 - Näringsrik granskog
- 9070 - Trädklädd betesmark
- 9080 - Lövsumpskog
- 91D0 - Skogbevuxen myr

0 740 1 480 2 220 2 960
Meter

1:34 000

© Lantmäteriet/Länsstyrelsen